

SZ7BP_SP1S

Seminář ke speciální pedagogice 1

Specifické poruchy učení (SPU)

Mgr. Kateřina Šimčíková

Podzim 2015

371305@mail.muni.cz

Specifické poruchy učení

- dyslexie
- dysgrafie
- dysortografie
- dyskalkulie
- dyspinxie
- dysmúzie
- dyspraxie

Dyslexie

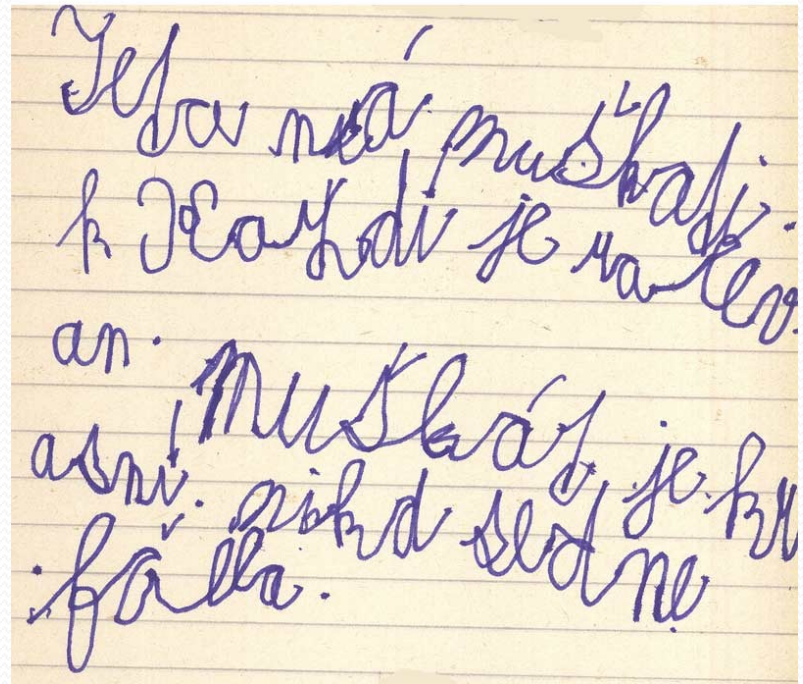
- specifická porucha čtení, projevující se neschopností naučit se číst běžnými výukovými metodami
- postihuje rychlost a správnost čtení, techniku čtení, porozumění čtenému textu

Dyslexie

- **projevy:**
  - záměny tvarově podobných písmen (b-d, s-z, t-j)
  - záměny akusticky podobných hlásek, obtíže ve sluchové diferenciaci a diskriminaci hlásek (a-e-o, p-b)
  - neschopnost akustické a optické analýzy a syntézy slov
  - obtížné skládání hlásek a písmen do slabik, pomalé slabikování
  - přidávání nebo vynechávání písmene / slabiky / slova
  - přehazování pořadí slabik, slov ve větě
  - přetrvávání tzv. dvojího čtení
  - domýšlení textu, odhadování slov, odříkávání textu zpaměti
  - poruchy čtení s porozuměním - neznalost obsahu textu ani bezprostředně po přečtení, také tzv. mechanické čtení
  - pravolevé čtení, vracení se na začátek slova / řádku
  - vynechávání řádků

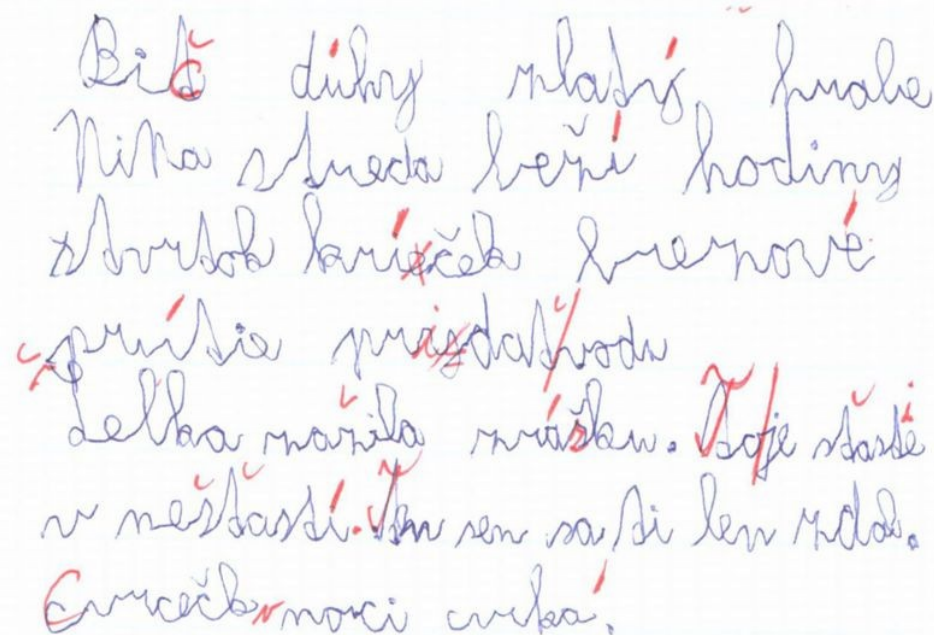
Dysgrafie

- specifická porucha psaní, která postihuje grafickou stránku písemného projevu, tedy čitelnost a úpravu
- vázána na estetickou úroveň psaní

Dysortografie

- specifická porucha pravopisu, která je velmi úzce a často spojena s dyslexií
- vystupují zde do popředí specifické poruchy řeči a nedostatky ve sluchovém vnímání

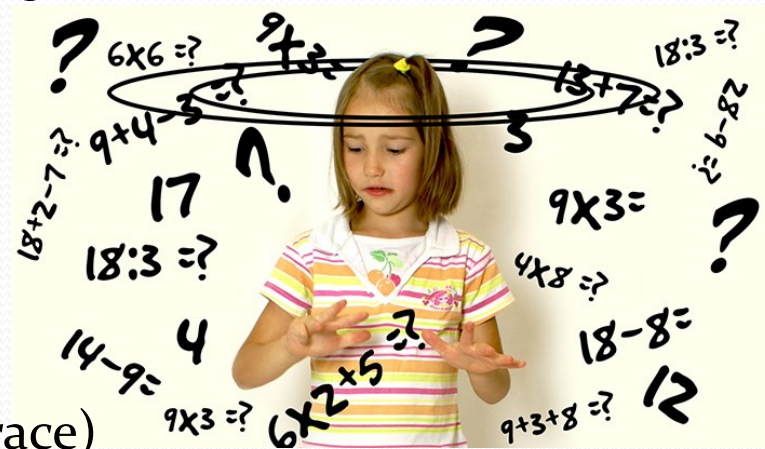

Bič duby mladý, fuale
Nika s meda beňi hodiny
stovob kříček luernové
přístie přístal/vodu
delba masila mráskw. Soje státi
v nešťastí. In sen sa si len mlod.
Cvrček morci cvika.

Dyskalkulie

- porucha matematických schopností, která postihuje manipulaci s čísly, číselné operace, matematické představy, geometrii
- **klasifikace dyskalkulie:**
  - verbální (slovní označení počtu)
  - lexická (čtení číslic)
  - grafická (psaní číslic)
  - operační (základní matematické operace)
  - praktognostická (manipulace s předměty)
  - ideognostická (pochopení pojmu číslo)

Další specifické poruchy učení

- **dyspinxie**
  - specifická porucha kreslení
  - kresebný projev dítěte je nápadně primitivní, charakteristická je neschopnost spodobnit danou představu nebo tvar způsobem adekvátním k věku dítěte
- **dysmúzie**
  - specifická porucha hudebnosti, tj. schopnosti vnímání a reprodukce hudby, osvojování hudebních dovedností
  - dítě s dysmúzií má potíže také při vnímání a reprodukci rytmu
- **dyspraxie**
  - specifická porucha obratnosti, schopnosti vykonávat složité úkony
  - nazývána též syndrom nešikovného dítěte

Etiologie poruch učení

- lehká mozková dysfunkce (LMD)
- dědičnost
- neurotická nebo nezjištěná etiologie

Formy vzdělávání a podpory žáků s SPU

- individuální péče poskytovaná třídním učitelem
- individuální péče poskytovaná speciální pedagogem
- „cestující učitel“ - pracovník PPP docházející do škol
- třídy individuální péče (výuka některých předmětů ve specializované třídě)
- třídy pro děti s SPUCH
- školy pro děti s SPUCH
- třídy při dětských psychiatrických léčebnách
- individuální a skupinová péče v PPP

Reedukace dyslexie

- metoda obtahování
- metoda Fernaldové
- metoda postřehování
- čtení se záložkou (okénkem)
- čtení v duetu
- metoda vyhledávání chyb
- metoda dublového čtení
- nácvik dlouhých a krátkých samohlásek
- metoda globálního čtení

Reedukace dysortografie

- **rozlišování měkkých slabik di, ti, ni, dy, ty, ny:**
  - mačkadlo (destička, na které jsou zvýrazněné tvrdé a měkké slabiky), tvrdé kostky se slabikami dy, ty, ny, a měkké kostky s di, ti, ni
  - nejprve procvičujeme poslech, pouze jednu skupinu, poté obě, po zvládnutí přistupujeme i k psaní slov, diktát slov s barevným zápisem

Reedukace dysortografie

- **rozlišování dlouhých a krátkých samohlásek:**
  - zpočátku učíme vyslovovat dlouhé samohlásky ve slově s prodloužením
  - pak vybíráme slova, která kvalitou samohlásky mění význam může - muže
  - dítě se učí vyslovená slova zapisovat, kvalitu samohlásky zvýrazní barevně
  - zdůrazňujeme dítěti i rytmus slova, využíváme zaznamenávání, zábava - ...
  - pomocí značek tvoří slova
  - práce s bzučákem
  - krátké diktáty

Děkuji za pozornost 😊